

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **XX**, narozený dne XX
státní příslušností Běloruská republika
zastoupen Mgr. Šárkou Podlenovou, advokátkou
sídlem Ke Krči 1036/1, 147 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 1. 2019 č.j.: OAM-220/ZA-ZA14-ZA18-PD2-2014

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 8. 1. 2019 č.j.: OAM-220/ZA-ZA14-ZA18-PD2-2014 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10.200 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce Mgr. Šárky Podlenové, advokátky.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje XX

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž mu podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též „zákon o azylu“), nebyla prodloužena doplňková ochrana.
2. Žalobce v žalobě namítal porušení § 2 odst. 1 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále též „správní řád“). Měl za to, že nebylo namíste aplikovat § 17a odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též „zákon o azylu“). Žalovaný podle žalobce nevzal v potaz skutečnost, že v trestním řízení nebylo doposud rozhodnuto o tom, zda se žalobce zvláště závažného zločinu resp. jakékoliv trestné činnosti na území České republiky dopustil. Dle názoru žalobce je třeba aplikovat zásadu trestního řízení a to, že na osobu, která dosud nebyla pravomocně odsouzena se hledí jako na osobu netrestanou a je tedy třeba brát v potaz presumpci neviny. Tudíž v době rozhodování žalovaného o prodloužení doplňkové ochrany se má na žalobce stále hledět jako na osobu netrestanou a žalovaný nemůže nejen předjímat svým rozhodnutím, jak bude rozhodnuto o vině žalobce v trestním řízení, ale zejména nemůže suplovat soud v posouzení trestné činnosti žalobce bez toho, že ještě nebyl v soudním řízení k věci vyslechnut a konstatovat, že se jedná o prokazatelný trestný čin. Žalovaný dle názoru žalobce k takovému konstatování není kompetentní a rovněž k němu nemá ani pravomoc.
3. Další námitkou pak byla námitka, že žalobci hrozí uložení trestu smrti v Běloruské republice. Závěrem žalobce rovněž upozornil na skutečnost, že nebyl seznámen s obžalobou v trestní věci, která byla uvedena v napadeném rozhodnutí.
4. Žalovaný ve svém vyjádření nesouhlasil s podanou žalobou a popřel její oprávněnost. Vyjádřil se k jednotlivým námitkám, které neshledal důvodnými. Odkázal na obsah správního spisu a na vydané rozhodnutí. Žalovaný měl za to, že se při posuzování žádosti o prodloužení doplňkové ochrany nedopustil žádné nezákonnosti. Navrhl proto žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítnout.
5. Při jednání konaném dne 15. 8. 2019 setrvali účastníci řízení na svých právních názorech a procesních stanoviscích.
6. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
7. Ve správním spise se pro danou věc nacházejí tyto podstatné dokumenty: žádost o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 14. 9. 2017, sdělení státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni ze dne 30. 8. 2018 č.j. 1 KZM 1302/2017-249, přípis státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Plzni včetně obžaloby státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Plzni ze dne 6. 6. 2018 č.j. 1 KZV 10/2017-372, protokol žalovaného o pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 29. 11. 2018, protokol žalovaného o seznámení s podklady rozhodnutí ze dne 27. 12. 2018, žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 1. 2019 č.j. OAM-220/ZA-ZA14-ZA18-PD2-2014.
8. V žádosti o prodloužení udělené doplňkové ochrany na území České republiky žalobce uvedl, že situace v Bělorusku se nezměnila. Do protokolu o pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany mimo jiné uvedl, že mu v Bělorusku hrozí trest smrti.

Podle žalobce běloruské orgány dostaly informaci, že nemůže být vydán jen z toho důvodu, že mu hrozí v Bělorusku trest smrti, proto má být vydán rozsudek s mírnějším trestem s tím, že až bude žalobce vydán, tak se to bude nějak řešit dál. Žalobce rovněž uvedl, že trestní řízení v České republice, v němž je obžalován z pokračujícího zvlášť závažného zločinu krádeže dle § 205 trestního zákoníku, spáchaného vloupáním, je odložené na příští rok. Žalobce se obává o svůj život, chce chránit svoji rodinu a svoje podnikání.

9. Rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 7. 2014 č.j.: OAM-220/ZA-ZA14-ZA14-2014 byla žalobci ve smyslu § 14a zákona o azylu jako jedna z forem mezinárodní ochrany na území České republiky udělena na dobu 12 měsíců doplňková ochrana. Doba trvání doplňkové ochrany byla žalobci následně prodloužena rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 9. 2015 č.j.: OAM-220/ZA-ZA14-P06-PD1-2014 do 15. 10. 2017. K udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany a jejímu následnému prodloužení bylo přistoupeno proto, že nebylo možno vyloučit uložení a následné vykonání trestu smrti. Uvedené nebezpečí podle správního orgánu hrozilo žalobci v souvislosti s trestním řízením, které bylo proti jeho osobě v Bělorusku vedeno, a také v souvislosti s informacemi o přetrvávajícím uplatňování trestu smrti v jeho vlasti.
10. Rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 1. 2019 č.j.: OAM-220/ZA-ZA14-ZA18-PD2-2014 nebyla podle § 53a odst. 4 prodloužena doplňková ochrana. V odůvodnění pak správní orgán mimo jiné konstatoval, že v případě žalobce nastaly důvody pro odejmutí doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu z důvodu spáchání zvlášť závažného zločinu ve smyslu ust. § 17a odst. 1 písm. d) zákona o azylu.
11. Soud posoudil předmětnou věc následovně.
12. V § 17a odst. 1 zákona o azylu je stanoveno: *„Doplňková ochrana se odejme, pokud a) okolnosti, které vedly k udělení doplňkové ochrany, zanikly nebo se změnily do té míry, že již doplňková ochrana není zapotřebí, b) osoba požívající doplňkové ochrany měla být nebo je vyloučena z možnosti doplňkovou ochranu udělit z důvodů uvedených v § 15a, c) nesprávné uvedení nebo opomenutí určitých skutečností, včetně použití padělaných či pozměněných dokumentů, bylo rozhodující pro udělení doplňkové ochrany, nebo d) osoba požívající doplňkové ochrany se dopustila zvlášť závažného zločinu.“*
13. Podle § 17a odst. 2 zákona o azylu *při posuzování důvodů uvedených v odstavci 1 ministerstvo přihlédně k tomu, zda změna okolností je tak významná a trvalé povahy, že osobě požívající doplňkové ochrany již nehrozí nebezpečí, že utrpí vážnou újmu. Dále se přihlédně k tomu, zda osoba požívající doplňkové ochrany uvede závažné okolnosti podložené předchozí vážnou újmu odůvodňující odmítnutí ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo, je-li osobou bez státního občanství, státu svého posledního trvalého bydliště.*
14. V § 53a odst. 4 zákona o azylu je stanoveno: *„Osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí*

(§ 17a). *Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požítavající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.*“

15. Podle čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod *každý, proti němuž je vedeno trestní řízení, je považován za nevinného, pokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu nebyla jeho vina vyslovena.*
16. Otázka, zda se cizinec dopustil zvlášť závažného zločinu[§ 17a odst. 1 písm. d) zákona o azylu], je jiná než otázka, zda existuje důvodné podezření, že cizinec se dopustil před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany vážného nepolitického trestného činu mimo území [§ 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, ve znění účinném do 17. 12. 2015], nebo důvodné podezření, že cizinec spáchal zvlášť závažný zločin [§ 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, ve znění účinném do 17. 12. 2015]. Zatímco ust. §§ 15 a 15a zákona o azylu počítají s důvodným podezřením, ust. § 17a odst. 1 písm. d) zákona o azylu vyžaduje, aby spáchání zvlášť závažného zločinu bylo postaveno najisto. Z těchto důvodů nemůže obstát odkaz žalovaného na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2011 č.j. 4 Azs 60/2007-136 týkající se §§ 15 a 15a zákona o azylu. Při aplikaci § 17a odst. 1 písm. d) zákona o azylu se tak plně uplatní princip presumpce neviny. Přestože se tedy žalobce k vytýkanému skutku přiznal, není možné přistoupit k odnětí doplňkové ochrany dle § 17a odst. 1 písm. d) zákona o azylu dříve, než dojde k jeho pravomocnému odsouzení. V tomto ohledu tak žalovaný v napadeném rozhodnutí postupoval nezákonně. Soud podotýká, že správní orgán si nemůže učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt a kdo za něj odpovídá, ani o otázkách osobního stavu [srov. § 57 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu].
17. Co se týče námítky, že žalovaný sice seznámil žalobce s podklady rozhodnutí ve věci žádosti o prodloužení doplňkové ochrany, kde ovšem nebyla uvedena v napadeném rozhodnutí použitá obžaloba v trestní věci, soud konstatuje, že ze správního spisu vyplývá, že žalobce byl dne 27. 12. 2018 seznámen s podklady rozhodnutí a měl možnost se k nim vyjádřit, kterou využil. Mezi shromážděnými podklady je i informace Krajského státního zastupitelství v Plzni k osobě žalobce ze dne 26. 9. 2018. Ve správním spise je pak založen přípis státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Plzni ze dne 26. 9. 2018 č.j. 1 KZV 10/2017-425, jímž státní zástupce k žádosti žalovaného zaslal obžalobu podanou na žalobce ke Krajskému soudu v Plzni. Tato obžaloba je rovněž součástí správního spisu. Z uvedeného je zřejmé, že při seznámení s podklady rozhodnutí dne 27. 12. 2018 se žalobce mohl seznámit nejen s přípisem státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Plzni ze dne 26. 9. 2018, jímž byla žalovanému zaslána předmětná obžaloba, nýbrž i se samotnou obžalobou. Nadto soud podotýká, že žalobci tato obžaloba jistě musela být známa, proto měl možnost se k ní vyjádřit. Uvedená žalobní námitka je proto nedůvodná.
18. Pokud jde o žalobcem namítané nebezpečí uložení trestu smrti v Bělorusku, soud souhlasí s žalovaným, který ve vyjádření k žalobě poukázal na odbornou literaturu [KOSAŘ, David. *Zákon o azylu: komentář*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-476-5], v níž je k § 17a odst. 2 zákona o azylu mimo jiné uvedeno:

„V § 17a odst. 2 AZ se však nachází jeden zjevný překlep, neboť odkaz na § 17a odst. 1 AZ nedává smysl: „Při posuzování důvodů uvedených v odstavci 1 ministerstvo přiblíží k tomu.“ Správně by měl § 17a odst. 2 AZ odkazovat pouze na písmeno a) v § 17a odst. 1 AZ. Významnost a trvalost změny poměrů v zemi původu je totiž pro aplikaci důvodů odnětí doplňkové ochrany uvedených v § 17a odst. 1 písm. b) a c) AZ zcela irrelevantní.“

19. Městský soud v Praze s těmito závěry odborné literatury plně souhlasí a podotýká, že neaplikovatelnost § 17a odst. 2 zákona o azylu se vztahuje i na § 17a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, který byl do tohoto zákona zakotven až s účinností ode dne 18. 12. 2015, tedy až po vydání odkazované odborné literatury. Změna okolností je zjevně relevantní pouze ve vztahu k § 17a odst. 1 písm. a) zákona o azylu (jež počítá s podstatnou změnou okolností jako důvodem pro odnětí doplňkové ochrany), nikoliv k ust. § 17a odst. 1 písm. b), c), d) téhož zákona, jež se změnou okolností nepočítají a konstruuji jiné důvody pro odnětí doplňkové ochrany – naplnění těchto důvodů se tak zkoumá nehledě na existenci případné změny okolností, jež vedly k udělení doplňkové ochrany.
20. Z uvedeného plyne, že žalovaný, pokud došel k závěru, že byl naplněn důvod pro odnětí doplňkové ochrany dle § 17a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, nebyl povinen zkoumat, zda v případě žalobce jsou nadále dány důvody udělení této doplňkové ochrany. Žalovaný přesto nad rámec odůvodnění podotkl, že dle informace Krajského státního zastupitelství v Plzni Běloruská republika požaduje vydání žalobce pro trestný čin vraždy spáchaný za přitěžujících okolností; v této souvislosti žalobci hrozí trest odnětí svobody v trvání od 8 do 25 let nebo trest doživotní či trest smrti. Ohledně trestu smrti však poskytla běloruská strana v probíhajícím extradičním řízení příslušnou záruku o jeho neuložení. Žalovaný uzavřel, že žalobci v zemi původu již nehrozí nebezpečí trestu smrti. Městský soud v Praze se s tímto odůvodněním ztotožňuje a podotýká, že ani žalobce ve své žalobě tuto skutečnost žádným relevantním způsobem nezpochybnil; je pak otázkou, zda udělení záruky z běloruské strany o neuložení trestu smrti žalobci nepředstavuje důvod pro odejmutí doplňkové ochrany dle § 17a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Uvedená žalobní námitka tak z vyložených důvodů nemůže obstát.
21. Z výše uvedených důvodů soud zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s. Současně soud vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
22. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a úspěšnému žalobci přiznal jejich náhradu, a to za náklady na právní zastoupení žalobce výši 9.300 Kč za 3 úkony právní služby (převzetí věci, podání žaloby, účast na jednání soudu) po 3.100 Kč a související paušální poplatky v celkové výši 900 Kč (3 x 300 Kč) dle §§ 7, 9 odst. 4 písm. d) a 13 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu. Právní zástupkyně žalobce není plátkyní DPH, proto soud nepřiznal k nákladům řízení částku odpovídající příslušné sazbě daně ve smyslu § 57 odst. 2 s. ř. s. *a contrario*. Náklady řízení tedy celkem činí částku ve výši 10.200 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 15. srpna 2019

JUDr. Marcela Rousková v.r.
samosoudkyně